

OUDEREN

ALS ACTIEVE SCHAKEL
VOOR DE BUURT

Ouderenweek 2018

Doe-gids

vlaamse
OUDERENRaad

Zelf aan de slag

In 2018 zet de Vlaamse Ouderenraad sterke buurten in de kijker. Buurten waarin heel wat ouderen een actieve schakel zijn en zich engageren of zelf initiatieven nemen. In onze **inspiratiegids** ontdek je voorbeelden waaruit je ideeën kan halen.

Met deze **doe-gids** gaan we nog een stapje verder. Want ook al starten heel wat buurtinitiatieven spontaan vanuit goede ideeën, soms is er nood aan een aantal handvatten die je op weg helpen. We reiken daarom instrumenten en tips aan om je ideeën vorm te geven. Deze gids is een verzameling van zaken die je op weg helpen om de handen in elkaar te slaan, uit te proberen en actie te ondernemen in je buurt. Heb daarbij aandacht voor de context en weet dat niet elk instrument overal hetzelfde effect zal geven.

Lokale ouderenraden, verenigingen, lokale dienstencentra, vrijwilligers, buurtbewoners, organisaties, buurtcomités, scholen, ... kunnen samen zorgen voor geslaagde initiatieven. Het is een en-en verhaal waarbij zij allemaal hun expertise kunnen inzetten. Deze doe-gids biedt dus een **brede waaier** aan actoren, situaties en buurten.

Sterke buurten

De plek waar de initiatieven zich afspelen, is de **buurt**. Dat is het ankerpunt van deze ouderenweekcampagne. Want hoe ouder mensen worden, hoe belangrijker de nabije omgeving wordt. Die buurt verschilt van persoon tot persoon. Voor sommigen is het de straat waarin hij of zij woont of de vereniging waarin hij of zij actief is, voor anderen gaat het om de wijk of zelfs de volledige gemeente of stad.

Daarnaast verschilt een buurt ook van plaats tot plaats. Elke buurt is anders qua omgang, sfeer, bewoners, voorzieningen, infrastructuur, sociaal weefsel, ... Denk bijvoorbeeld aan het verschil tussen een buurt in een plattelandsgemeente en eentje in een stad. De buurt is dus een dynamisch gegeven dat afhankelijk is van veel invloeden. Het is een omgeving die voortdurend in **verandering** is.

In een sterke buurt gaan wonen, zorg, welzijn, participatie, ... hand in hand. De krachten worden er gebundeld zodat iedereen er comfortabel kan wonen. Jong en oud leven er samen, leren van elkaar en helpen elkaar. Een sterke buurt is dus met andere woorden een omgeving waar mensen samen voor **positieve effecten** in ieders leven zorgen.

(G)een idee?

Misschien heb je op basis van wat er leeft in je buurt al een idee ontwikkeld dat je wil uitvoeren en heb je enkel nood aan **concrete tips**? Of misschien heb je helemaal nog geen concreet idee en wil je gestructureerd de noden en mogelijkheden in jouw buurt **verkennen**? In beide situaties biedt deze doe-gids je een uitweg. Daarnaast lees je achteraan deze gids hoe het nóg beter kan dankzij een aantal **succesfactoren**.

Warme
tuin

DEZE GROENTE BAK
IS VAN

Vertrek je vanaf nul?

Heb je nog helemaal geen idee en wil je eerst te weten komen waarop je kan inspelen in de buurt? Dan kan je de **buurtbewoners** gaan **bevragen**: waar hebben ze nood aan of wat kunnen zij betekenen? En hoe koppel je vraag en aanbod?

Wat zijn de noden?

De hulpvragen, de kansen, de signalen en de noden in de buurt bieden een goed vertrekpunt. Welke aanknopingspunten zijn er, waar situeren ze zich en wat is de aard ervan? Kom het te weten via enkele handige instrumenten die je kan uitproberen.

Breng mensen samen en ga in dialoog

Door een **laagdrempelig ontmoetingsmoment** te creëren, schep je de mogelijkheid om de buurtbewoners te bevragen. Dat kan in groep zijn op een activiteit, maar dat kan ook door langs te gaan bij hen thuis. Je kan hen de vraag stellen: "Waarvan lig jij wakker?" of "Wat zou van deze buurt een ideale buurt maken?". Zo breng je een gesprek op gang en verkrijg je al heel wat informatie. Je zal te weten komen wat mensen veranderd willen zien in hun buurt.

Lijst de gekende signalen op

Lokale dienstencentra, ouderenverenigingen, lokale ouderenraden, burgerplatformen, buurthuizen, ... hebben vaak een goed zicht op de vragen van buurtbewoners. Misschien gebeurde er in het verleden zelfs een ouderenbehoefteonderzoek waar je je op kan baseren?

Inspiratie / Full Buddy

Voor het project Full Buddy van Bond Moyson bezoeken vrijwillige 60-plussers alleenstaande, kwetsbare ouderen in **WERVIK**. De vrijwilligers zijn zowel leden van de mutualiteit als andere geïnteresseerden, net zoals de kwetsbare ouderen.

De vrijwilligers werden gerekruteerd via S-Plus, Bond Moyson, de lokale ouderenraad en andere mutualiteiten. Zij nemen eerst een vragenlijst af bij de 60-plussers in de gemeente, om nadien persoonlijk op bezoek te gaan.

De verkregen informatie geven zij door aan de medewerkers van het onderzoeksproject D-Scope van de Vrije Universiteit Brussel, die ze mee verwerken in hun onderzoek naar kwetsbaarheid bij ouderen. Op lokaal niveau zijn er dus verschillende organisaties die mee op de kar springen.

Wist je dat?

De animatiefunctie in **woonzorgcentra** wordt in het kader van het vernieuwde woonzorgdecreet momenteel volledig herdacht. Er komen zes rollen voor begeleiders van wonen en leven. Een daarvan is de **buurtbetrekkter**. Hij of zij vangt signalen op en verbindt mensen binnen en buiten het woonzorgcentrum met elkaar. De buurtbetrekkter zet boeiende samenwerkingen op poten, mobiliseert vrijwilligers en ziet het woonzorgcentrum als draaischijf van een bruisende buurt. Participatie en sociale inclusie zijn sleutelwoorden.

Meer informatie

www.woonleefwijzer.be

Kijk over het muurtje

Welke initiatieven werden er in **andere gemeenten en buurten** al genomen? Zouden die ook bij jullie een vertrekpunt kunnen zijn? Inspiratie vind je onder meer in onze inspiratiegids, op de website van de Vlaamse Ouderenraad en binnenkort op www.ouderenraden.be. Ook in ons magazine Actueel verschijnen geregeld inspirerende voorbeelden.

Inspiratie / Het Dorpspunt

Het Dorpspunt in **BEVEREN** is een plek waar mensen samenkomen om er verdwenen diensten terug te vinden, waar ze elkaar kunnen ontmoeten en waar een antwoord wordt geboden op mobiliteitsproblemen van inwoners. Uniek is dat het Dorpspunt dagelijks door zes medewerkers met een beperking mee uitgebapt wordt.

Voor de opstart van het Dorpspunt was er een intensieve bevraging bij diverse inwoners. Daaruit kwam voornamelijk het verdwijnen van lokale handelaars naar voren. Na een jaar zijn er al 28 lokale leveranciers en producenten die hun producten in het Dorpspunt aanbieden.

Het Dorpspunt fungeert dus als dorpswinkel met aan 'de toeg' de gebruikelijke praatjes. Maar je kan er ook gewoon even binnenlopen om er de krant te lezen of voor soep of koffie. Ook worden er maandelijkse activiteiten georganiseerd door buurtbewoners die hun talenten willen inzetten voor de buurt. Zo is er bijvoorbeeld Ria die maandelijks toegankelijke wandelingen organiseert.

Daarnaast krijgen verenigingen er een plek om hun werking te delen. Binnenkort is er bijvoorbeeld een gezelschapsnamiddag van een ouderenvereniging en wordt er voor de eerste keer een mantelzorgcafé uitgeprobeerd.

Inspiratie / Buurtgezellen

Het project Buurtgezellen in **BOCHOLT** is een initiatief van de lokale ouderenraad, samen met het lokale dienstencentrum, Samenlevingsopbouw RIMO Limburg, het gemeentebestuur en het Sociaal Huis. Een ploeg van vrijwilligers helpt met kleine taken, zoals inkopen doen, de brievenbus leegmaken, een bezoekje brengen of om een wandeling te maken. De Buurtgezellen krijgen een opleiding om zo hun oudere burens te ondersteunen of samen te brengen.

Bij de start ontdekten de vrijwilligers dat er zeer veel ouderen in de gemeente wonen. Daarom splitsen ze het project op in 3 buurten waarin ze met ouderen in gesprek gaan en een handige flyer achterlaten met informatie over het dienstencentrum.

Ze stellen hen de vraag "Waarvan lig jij wakker?" Het brengt interessante gesprekken op gang. Op basis van die informatie zoeken ze een match tussen vraag en aanbod en wordt er eventueel professionele hulp ingeschakeld.

Wist je dat?

De rol van lokale **dienstencentra** zal in de toekomst veranderen. Ze worden de spil van de buurt met preventie, laagdrempeligheid en een buurtgerichte aanpak als sleutelbegrippen.

Na een buurtanalyse zullen lokale dienstencentra meer en beter inzetten op de wensen en noden van kwetsbare buurtbewoners. Ze moeten 'een brug' vormen tussen de buurt, diensten en organisaties. Ze vertrekken daarvoor vanuit aanwezige competenties en talenten in de buurt en ze bundelen krachten van verschillende actoren.

Dat gebeurt in samenspraak met de bezoekers, buurtbewoners, lokale verenigingen, organisaties, het lokaal bestuur, de lokale ouderenraad, ... en dus volledig op maat van de buurt. Daarom zullen lokale dienstencentra deze nieuwe opdracht heel verschillend invullen.

Een stapje verder? / Buurtscan

Een meer uitgebreide manier om zicht te krijgen op de hulpvragen, signalen, energie en kansen uit de buurt, is een buurtscan. Het geeft je een goed inzicht in de context, een eerste belangrijke stap.

VIEWZconnect werkte er een uit. De scan maakt deel uit van de inspiratie- en actiemap 'Sociaal vernieuwen met burenhulp'. Door de scan uit te voeren, leer je je buurt begrijpen. Je kan dit zo uitgebreid aanpakken als je zelf wilt. Misschien wil je je slechts op een bepaald thema concentreren? Of misschien wil je er een volledig onderzoek aan koppelen?

Meer informatie

Surf naar www.connect-to-viewz.be en kijk bij 'publicaties' – 'Sociaal vernieuwen met burenhulp', je kan er de buurtscan aanvragen.

Een stapje verder? / Ouderenbehoefteonderzoek

De Vrije Universiteit Brussel en de Hogeschool Gent startten in 2004 een onderzoek naar de noden en behoeften van 60-plussers. Intussen brachten de Ouderenbehoefteonderzoeken de leefsituatie van 64 737 ouderen uit 138 Vlaamse en 2 Waalse steden en gemeenten in kaart. Hun werk focust op diverse thema's: sociale, culturele en politieke participatie op latere leeftijd, vrijwilligerswerk, inclusie en exclusie, kwetsbaarheid, leeftijdsvriendelijke woonomgevingen, veiligheidsgevoelens en sociaal beleid voor en door ouderen.

Oudere vrijwilligers spelen een centrale rol in de planning, de ontwikkeling en de realisatie van het onderzoek, maar ook in de ontwikkeling van lokale beleidsplannen op basis van de onderzoeksresultaten.

Meer informatie

Elke gemeente kan een ouderenbehoefteonderzoek uitvoeren. www.ouderenbehoefteonderzoeken.be

Of heb je al een idee?

Misschien heb je al een goed idee voor je buurt of bepaalde je al het thema waarrond je wil werken? Veel van de voorbeelden in onze **inspiratiegids** vertrokken immers vanuit een vrijwilliger met een concreet idee. Zoals Ludo die mee een zorgnetwerk uitbouwt, Rita die pleinverzorger is, Mathieu die samen eten wil stimuleren, Karel die een warme tuin onderhoudt, Koen die Zorg Samen Starten opricht, José die vrijwilliger is bij de Buurttelefoon, Julia die een samenhuishuisproject uit de grond stamp, Robert die Nederlands oefent met wijkgenoten of Mia die allochtone vrouwen leert fietsen. Er zijn allerlei thema's mogelijk.

Dit schema helpt je om je idee concreter te maken.

Rond welk thema wil je werken?	
Wat wil je bereiken?	
Tot wie richt je je?	
Welke mensen of organisaties kunnen partner zijn met welke talenten?	
Wie neemt welke taak op?	
Welke concrete stappen zet je (tegen wanneer)?	

Wie kan je betrekken?

Een idee heeft schouders nodig. Sterke schouders van mensen en organisaties die het idee mee kunnen uitdragen, dezelfde gedrevenheid hebben en anderen kunnen enthousiasmeren. Want **werken in buurten, is werken met mensen**. En mensen hebben diverse talenten en competenties die ze kunnen inzetten om noden en vragen in de buurt aan te pakken.

Nog voor je van start gaat met de uitvoering van je idee, ga je op zoek naar hen. Zijn er buurtbewoners die zich vrijwillig willen engageren? Of denk je aan verenigingen, professionele organisaties, adviesraden en burgerbewegingen die je kan aanspreken? Zij kunnen mee nadenken over je idee, feedback geven, de handen uit de mouwen steken of het idee ondersteunen. Je idee zal concreter vorm krijgen en je creëert **draagvlak**.

Denk daarbij niet enkel aan de voor de hand liggende actoren, maar ook aan actoren die je eigenlijk niet zo goed kent. Welke jongerenorganisaties zijn aanwezig, welke sociaal-culturele zelforganisatie, een milieubeweging, school of buurtwinkel, ... ? Welke voordelen hebben zij bij een samenwerking? Leg de eerste contacten, onderhoud ze en werk zo toe naar een duurzaam netwerk.

Inspiratie / Buurtschatten

Buurtschatten in **ANTWERPEN-NOORD** is een project dat sterk vertrekt vanuit de ABCD-methodiek. Het steunt op een optimistische visie die vertrekt vanuit de kracht en creativiteit van de mensen zelf om solidaire en boeiende initiatieven voor de buurt op te zetten. Bewoners zijn het best geplaatst om vanuit hun dagelijkse beleving van wat zich voordoet in de wijk, het gesprek aan te gaan met de overheid over ondersteunende beleidsmaatregelen. Het initiatief vertrekt dus niet vanuit subsidies, overheden of sociale organisaties waar nadien ideeën ingekapseld worden, maar vanuit de buurtbewoners en hun talenten.

De kwaliteiten uit de buurt komen spontaan aan het licht door buurtbewoners die deelnemen of worden ontdekt nadat buurtbewoners een talentblaadje invullen met vragen zoals 'Wat wil of kan je doen?', 'Wat wil je leren?' of 'Wat wil je graag organiseren voor de buurt?'. Die blaadjes krijgen buurtbewoners mee na een eerste kennismaking.

Buurtschatten wil competenties naar boven halen en bijkomende kennis en vaardigheden aanreiken waar nodig. Het initiatief werkt groeitrajecten uit op maat van iedere initiatiefnemer en helpt hen te zoeken naar een netwerk om ideeën uit te voeren. Dat doen ze vanuit het wijkcentrum dat omgebouwd werd tot doe-huis voor de buurt.

Verschillende Buurtschatten-initiatieven groeiden uit tot een duurzame werking. Dat kan bijvoorbeeld als er sterke mensen en sterke organisaties inzitten.

Een stapje verder? / ABCD-methodiek

De Asset Based Community Development-methodiek komt uit de Verenigde Staten. Het betekent letterlijk: een buurt activeren op basis van de capaciteiten van bewoners om een sociaal leefbare buurt te ontwikkelen.

Er wordt vertrokken van onderuit en van bestaande netwerken om sociale relaties tot stand te brengen en vaak onbekende competenties van bewoners, organisaties en instellingen te mobiliseren. De krachten van mensen worden met andere woorden omgezet in concrete acties zodat er op termijn écht sterke buurten kunnen groeien.

De ABCD-methodiek is specifiek gericht op het betrekken van groepen buurtbewoners die onderling nog weinig contact hebben en vaak buitengesloten worden. Maar ook in andere situaties kan hier heel wat inspiratie uit gehaald worden.

Meer informatie

Surf naar www.movisie.nl/interventie/abcd.

**Warme
tuin**

Landelijke Sluiter

Hier komt iets unieks... Wees welkom!

De gemeente heeft een speciale actie voor senioren en hun naasten. Het gaat om de 'Warme Tuin' actie. Hierin wordt er aandacht besteed aan de veiligheid van senioren en hun naasten. Het gaat om de veiligheid van senioren en hun naasten. Het gaat om de veiligheid van senioren en hun naasten.

Landelijke Sluiter

Hoe valt de puzzel in elkaar?

Hoe zorg je ervoor dat de noden in de buurt en de sterke schouders elkaar vinden? Hoe maak je de match? Maak een lijstje en probeer de link te leggen. Wie wil bijvoorbeeld welke taak op zich nemen, wie gaf welke noden of suggesties aan, wie heeft welk talent en wie is geïnteresseerd in welke thema's? Welke organisatie heeft contacten, medewerkers of vrijwilligers die mee willen doen? Je zal al meteen overeenkomsten vinden.

Een stapje verder?/ Senioren voor ... uw gemeente

Senioren voor ... uw gemeente is het 'matchen' van ouderen met vrijwilligersorganisaties in Nederland. Bureau Senia is de ontwikkelaar. Het is de landelijke organisatie van leesclubs en muziek-luistergroepen in Nederland.

Tijdens een gemeentelijke bijeenkomst voor ouderen presenteren vrijwilligersorganisaties hun aanbod en vertellen oudere vrijwilligers over hun ervaring. De levensfase en wensen van de doelgroep staan hierbij centraal. De methode wordt al in veel gemeentes uitgevoerd. Hierbij werken het gemeentebestuur, een welzijnsorganisatie en waar mogelijk een vrijwilligerscentrale samen.

Meer informatie

www.movisie.nl/esi/senioren-uw-gemeente

Zo werkt het nóg beter

Of je nu al een concreet idee had of van nul start: we geven in deze doe-gids iedereen een aantal succesfactoren mee die buurtinitiatieven meer kans op slagen geven. Deze **succesfactoren** zullen niet voor iedereen van toepassing zijn, maar bieden een waaier waaruit je tips kan plukken.

Baken realistisch af

In welke buurt wil je aan de slag? Welke zone wil je gaan bekijken? Waar vang je signalen op? De gekozen buurt mag niet te groot zijn. Zorg dat het **haalbaar en beheersbaar** is. Misschien is jouw gemeente al handig ingedeeld in kleinere wijken of buurten?

Ga bovendien ook eens langs bij de verantwoordelijke schepen of ambtenaar. Zij kunnen je misschien wel vertellen hoe de buurt is samengesteld, welke uitdagingen gesignaleerd worden of welke plannen er in de pijplijn zitten.

Het lokale bestuur als partner, de lokale ouderenraad als stimulator

Initiatieven die van onderuit groeien, hebben vaak een sterke basis en zijn gestoeld op zaken die écht leven bij buurtbewoners. Maar het meest succesvol zijn de initiatieven waarbij het lokale bestuur er mee zijn schouders onder zet en het **ondersteunt**. Dat gebeurt op een zachte manier en op het tempo van de buurt. Het initiatief blijft in handen van de vrijwilligers en buurtbewoners.

Het lokale bestuur moet **fier** kunnen zijn en het gevoel krijgen dat het de moeite waard is om het initiatief te ondersteunen en mee uit te dragen. Op die manier zullen zulke initiatieven nog meer mogelijk zijn en ondersteund worden.

Een lokaal bestuur kan sterke buurten stimuleren door **inspraak van buurtbewoners** ter harte te nemen. Wat de gemeente doet, gaat idealiter gepaard met participatie van buurtbewoners. Samen kunnen zij de puzzelstukken in elkaar schuiven. Daarom is het zo belangrijk dat er een '**klimaat van mogelijkheden**' voor buurtinitiatieven is.

Lokale beleidsmakers kunnen meer mogelijkheden tot betrokkenheid en beïnvloeding inbouwen. De lokale ouderenraad kan hen hierin advies geven of concrete suggesties doen. Ook de vraag naar projectsubsidies, het dragen van bepaalde kosten of informatie is mogelijk. Ook kan je vragen naar praktische ondersteuning, zoals een maatschappelijk werker die ondersteuning biedt en doorverwijst als er grotere hulpvragen komen of een medewerker van de groendienst die samen met burens een stukje openbaar domein onderhoudt, ... Wees dus niet te afwachtend en **durf met je idee aan te kloppen** bij beleidsmakers.

De lokale ouderenraad heeft **hefbomen** in handen om zo'n klimaat van mogelijkheden te creëren. Ze hebben een goed zicht op de noden van ouderen op lokaal vlak, kunnen rechtstreeks communiceren met het stads- of gemeentebestuur én kennen de initiatieven die lokaal genomen worden voor en door ouderen. Dat zijn sterktes die zeer goed van pas komen als je buurtinitiatieven wilt opstarten of uitdragen. Hieronder enkele voorbeelden van hoe andere gemeenten en steden dit aanpakten:

Inspiratie / Burgerbegroting

Sommige gemeenten en steden organiseren een burgerbegroting. Dit houdt in dat de beslissing over een bepaald deel van de werkmiddelen van het lokaal bestuur uit handen wordt gegeven aan burgers. Een burgerbegroting is dus een manier om ook nieuwe buurtinitiatieven te ondersteunen. De lokale overheid kan bijgevolg aansluiten op de energie van buurten.

Inspiratie / Buurtcheques

Ook kan een lokaal bestuur beslissen om buurtcheques in te voeren. Dit zijn cheques die een financiële ondersteuning bieden voor buurtinitiatieven. Stadsbestuur **BRUGGE** biedt bijvoorbeeld tot 3 maal per jaar een financiële ondersteuning voor buurtactiviteiten, met telkens een maximum van 200 euro.

Inspiratie / Schepen van buurtontwikkeling

Lokale besturen kunnen bewust kiezen voor een schepen van buurtontwikkeling. Zo geven ze het signaal dat zij veel waarde hechten aan sterke buurten en dat ze initiatieven in de buurt willen stimuleren en ondersteunen. Ideeën voor een buurt, suggesties, zaken die opgemerkt worden, hulpvragen die gesignaleerd worden, ... De schepen van buurtontwikkeling gaat ermee aan de slag op bestuursniveau.

Inspiratie / Buurtcoach

Ook kan er een buurtcoach geïntroduceerd worden. Als er voor buurtinitiatieven een persoon is die het geheel ondersteunt en begeleidt, is er meer kans op slagen. Want iedereen in de buurt is betrokken partij, maar een coach kan het geheel vlot doen verlopen. De buurtcoach heeft een goed zicht op de verschillende initiatieven in de buurt en kent de lokale beleidscontext.

In de ene gemeente kan de buurtcoach een mandataris of een medewerker van het lokaal dienstencentrum zijn, in de andere gemeente bijvoorbeeld een vrijwilliger, ... Hij of zij wordt onderdeel van de buurt. Initiatiefnemers nodigen hem of haar uit om kennis en ervaring toe te voegen aan het initiatief en om het initiatief te laten bloeien.

De buurtcoach motiveert, steunt en begeleidt mensen die initiatieven nemen. Zowel een kleine groep buurtbewoners als georganiseerde

groepen, organisaties, verenigingen, ... Iedereen die dat wil, moet de kans krijgen om aan de slag te gaan in een bepaalde buurt.

De buurtcoach stimuleert de samenwerking met andere organisaties of diensten zodat er een versterking ontstaat.

Bovendien is het belangrijk dat de buurtcoach voeling houdt met alles wat er leeft in de buurt. Hij of zij bouwt contacten uit, is duidelijk aanwezig in de buurt en is een aanspreekpunt voor iedereen.

De buurtcoach heeft ook goede contacten met het lokaal bestuur zodat belangrijke informatie ook doorstroomt en er maatregelen kunnen genomen worden indien nodig.

Hang het aan de grote klok

Al van bij de start is het belangrijk dat je de ruime omgeving op de hoogte brengt van je plannen voor een buurt. Nog voor je echt aan de slag gaat, moet de buurt **weten dat er iets op stapel staat**. Communicatie is enorm belangrijk. Het maakt dat iedereen, zowel buurtbewoners als professionele krachten, van bij het begin mee is in het verhaal. Bovendien kan je misschien wel krachten bundelen als je bij anderen ontdekt dat zij op dezelfde ideeën broeden. Wie heeft er nog baat bij je idee en wil mee op de kar springen? Ook nadien, wanneer je initiatief vorm krijgt en je het gaat uitvoeren, speelt communicatie een belangrijke rol. Hoe je je verhaal aan de man brengt, kan bepalen of je idee ingang vindt.

Denk steeds goed na over welke **kanalen** je gebruikt en welke boodschap je wilt brengen. Noteer wat je van plan bent en welke communicatiestappen je daarvoor zet. Noteer even wie je wilt bereiken, welke informatie je wanneer verspreidt, hoe je die informatie aan de man brengt, hoe je officiële organen op de hoogte brengt, ... Hou daarbij rekening met verschillende soorten mensen: sommigen zijn snelle beslissers en sommigen hebben later in het traject nog een extra duwtje in de rug nodig.

Wees persoonlijk

Wanneer je een eerste contact wilt maken met mensen of je wilt hen aanspreken over je initiatief, op een individueel of gezamenlijk moment, wees dan **vrijblijvend** en zorg dat mensen geen hoge drempels ervaren om te luisteren of mee te stappen in je initiatief.

Dat kan bijvoorbeeld door heel duidelijke flyers op te stellen die hen niet doen denken aan professionele reclamefolders die in de vuilnisbak belanden. Verspreid de flyers bij voorkeur persoonlijk. Bel even aan, leg duidelijk uit wat de bedoeling is en vraag hen heel vrijblijvend om deze te bekijken. Of organiseer een gezamenlijk moment waarop je meer informatie geeft.

Inspiratie / Soep- of koffiekar

Een soep- of koffiekar kan op een heel persoonlijke en informele manier zorgen voor een eerste contact met buurtbewoners. Drempels worden weggenomen en het eerste praatje is gemaakt. Je kan deze kar bijvoorbeeld elke maand in een andere buurt plaatsen.

Start met een klein engagement

Zorg dat er voor iedereen wat te beleven valt. Iedereen heeft andere competenties en interesses. Probeer zoveel mogelijk **profielen** aan te spreken, zorg voor een divers aanbod. Sommigen zijn zeer handig of kunnen goed mensen mobiliseren, anderen zijn zorgzaam of hebben communicatietalent, nog anderen kunnen goed koken of zijn goed in het maken van stappenplannen.

Bij buurtinitiatieven is de **vrijheid om iets te doen** belangrijk. Een eenmalig of kleinschalig engagement is nodig zodat mensen niet hoeven wakker te liggen van, of en hoelang ze dit kunnen blijven doen. Geef mensen daarom niet meteen de grootste verantwoordelijkheid, waarbij er al van bij de start een zekere druk of verwachting is. Laat hen kleine zaken uittesten om dan later misschien een groter engagement aan te gaan.

Inspiratie / Talentscouts

In **LAARNE** zet lokaal dienstencentrum 't Binnenhof talentscouts in die op zoek gaan naar 'mensen met talenten' en 'mensen met wensen'. Die zoeken ze in de buurt waar ze wonen, in hun vereniging of sportclub, ... Het dienstencentrum brengt vervolgens de wensen en talenten in contact met elkaar. Iemand die gerust op wandel wil met een buur die wat minder mobiel is, iemand met groene vingers die wil helpen in de tuin, burens die hulp nodig hebben op de pc, mensen die gewoon graag bij iemand een tas koffie gaan drinken en een praatje maken, ... De talentscouts brengen de noden en talenten in kaart, en het dienstencentrum maakt de puzzel.

Daarnaast zijn er ook ankerpunten, mensen zoals handelaars, apothekers, mensen die in de buurt wonen, een organisatie, ... Die vangen signalen op en geven ze door aan de Talentscouts.

Werk toe naar kleine succesmomenten

Een sterke buurt ontstaat niet in 1-2-3. Elke kleine stap is belangrijk. Werk dus steeds toe naar kleine succesmomenten: het eerste netwerkmoment, het honderdste huisbezoek, de opening van een meldpunt, het jaarlijkse straatfeest, het burensbezoek in het woonzorgcentrum, de opening van het buurtkunstwerk, de lente-poets, ...

Mensen willen vooruit. Er is altijd een verlangen naar een eindpunt. Af en toe moeten er dus momenten zijn waarbij een stukje in het traject is afgerond. Momenten waar je naartoe werkt, momenten die perspectief bieden. Daarnaast moeten er steeds weer **nieuwe prikkels** zijn om door te gaan, om (nieuw) engagement op te nemen, ...

Als het goed lijkt te werken, kan je het initiatief nadien uitbreiden naar andere buurten.

Staar je niet blind op het financiële plaatje

Buurtinitiatieven vergen eerst en vooral mensen, tijd en energie. Maar vroeg of laat komt onvermijdelijk de vraag: met welk budget? Jammer genoeg is dat het punt waarop gemeenten of steden soms afhaken.

Toch zijn er altijd zaken die de moeite waard zijn en waarvoor je **geen grote financiële middelen** nodig hebt. Staar je er dus niet blind op en probeer je idee eventueel om te buigen zodat de kosten meevallen. Ook door lokale partners te betrekken kan je bepaalde kosten al delen. Financiële steun zoeken bij partners zoals CERA, de Koning Boudewijnstichting of de Vlaamse gemeenschap is ook een mogelijkheid.

Ga vertrouwelijk om met gevoelige informatie

Bij een buurtproject kom je in contact met heel wat mensen en leer je hun situatie, noden, talenten en achtergrond kennen. Wees je daarbij steeds bewust van het feit dat je met **persoonlijke gegevens** omgaat en dat dit gevoelige materie kan zijn.

Verzamel geen gegevens die je niet echt nodig hebt, vraag mensen hun toestemming en bewaar niets langer dan nodig.

Op www.gdpr-eu.be kom je meer te weten over de vernieuwde privacywetgeving.

Vliegende reporter

De Vlaamse Ouderenraad is erg benieuwd naar wat er in jouw buurt gebeurt.

Laat via een mailtje aan veerle.quirynen@vlaamse-ouderenraad.be weten wat je organiseert tijdens de Ouderenweek.

Wie weet komt onze vliegende reporter wel bij je langs tijdens de Ouderenweek en maakt hij of zij een mini-reportage van jouw initiatief.

De Vlaamse Ouderenraad

De Vlaamse Ouderenraad is het advies- en inspraakorgaan van ouderen bij de Vlaamse regering. De vzw is een overlegplatform van diverse organisaties van en voor ouderen. We streven naar een sterk ouderenbeleid in Vlaanderen, over verschillende sectoren heen.

Via een driemaandelijks informatieblad, een website, een elektronische nieuwsbrief, sociale media en studiedagen informeert en sensibiliseert de Vlaamse Ouderenraad.

De Vlaamse Ouderenraad zet elk jaar een Ouderenweekcampagne op over thema's die ouderen na aan het hart liggen zoals mobiliteit, cultuurparticipatie, gezondheid en zorg, wonen, ...

Blijf op de hoogte

Schrijf je in op de nieuwsbrief en volg de Facebookpagina om op de hoogte te blijven.

Je kan je ook abonneren op het driemaandelijkse informatieblad Actueel.

Alle informatie over de Ouderenweek van 2018 of vorige edities kan je raadplegen op de website van de Vlaamse Ouderenraad.

www.vlaamse-ouderenraad.be
info@vlaamse-ouderenraad.be
02 209 34 52
www.facebook.com/ouderenweek
www.twitter.com/vl_ouderenraad

Deze brochure is een uitgave van de Vlaamse Ouderenraad vzw
in het kader van de Ouderenweekcampagne 2018.

Verantwoordelijke uitgever

Nils Vandenweghe

Redactie

Veerle Quiryne

Foto's

Sien Verstraeten

Met dank aan de mensen van WZC Triamant Haspengouw
en de Warme Tuin-vrijwilligers van de Landelijke Gilden

Lay-out

Eveline Soors

Drukwerk

Drukkerij Michiels, Mechelen

**vlaamse
OUDERENRAAD**

Vlaanderen
verbeelding werkt